

עיקרי הממצאים מהסקר: הצגה לראשי חוגים

ד"ר מוטי ספראי
היחידה למדידה ולהערכה, מכללת הרצוג

רקע

- בין התאריכים ד'-ז' ניסן נערך סקר אינטרנטי בנושא הלמידה מרחוק בקרב סטודנטים ומרצים
- לסקר השיבו:
  - 486 תלמידי תואר ראשון
  - 150 תלמידי תואר שני
  - 179 מרצים

תובנות מרכזיות

- ✓ רוב התלמידים מודים למכללה על הניסיון להציל את הסמסטר, על אופן ניהול המשבר ועל ההקשבה לפרט והנכונות לסייע
- ✓ החוויה המרכזית הינה של עומס גדול.
- ✓ העומס איננו נובע בעיקרו מהמצב המשפחתי האישי (רווקים יותר ביקורתיים מנשואים, תואר שני יותר מרוצים מתואר ראשון), אלא מהלמידה עצמה.
- ✓ למול השיח הרווח על "המהפכה בדרכי הלמידה" – הרוב (מרצים וסטודנטים) נהנים פחות מלמידה זו ומעוניינים לשוב ללמידה המסורתית.
- ✓ האמירה המרכזית – הצפה במטלות - פחות מטלות ויותר למידה והדרכה
- ✓ נדרשים כלים לארגון למידה ברמת הסטודנט וברמת המערכת (ויסות עומסים וסינכרון פעילויות)

הקשיים במטלות - העמקה

- **ריבוי מטלות** שניתנו בו זמנית במספר גדול של קורסים במקביל ויצרו הצפה
- **הערכה מייצרת לחץ רב** – ב"חוזה הפסיכולוגי" הפרונטלי – הלחץ ממוקד בסוף הקורס, וכאן הלחץ נחוזה כל העת בתקופה לחוצה ממילא בשל הנסיבות של התקופה
- **"בלבול" במטרות** – בין מטלות לשם וידוא הבנה והשתתפות פעילה לבין הערכה מסכמת
- **המטלות לא לוו בחלק גדול מהמקרים בתמיכה הוראתית מספקת** באמצעות שיעורים סינכרוניים / א-סינכרוניים. התלמידים ביקשו – פחות מטלות ויותר הוראה ולמידה.
- **כחלק מהחוזה הפרונטלי – רצון לראות את המרצה.**
- **ניסיון של מרצים "לנצל הזדמנות" למתן מטלות חשיבה מורכבות (קריאה ביקורתית של מאמרים וכד')**. אתגר מורכב בשגרה שלא עובד בחרום כאשר רמת הקשב והריכוז נמוכה

הצורך בארגון וסינכרון – חוויית הסטודנט

- צורך ב**וויסות עומסים** ברמה החוגית והמכללתית
- הקפדה על **נורמות אחדות** (למשל אורך מפגש סינכרוני / שיעור מוקלט)
- **סינכרון** בין פעילויות (מפגשים המתקיימים במקביל / בצמידות)
- בחוויית הסטודנט – "**הצפה**" **במיילים ותזכורות** ממערכות הלמידה הממוחשבות
- הצורך בארגון של המודל (חלוקה ליחידות/ מה ישן ומה חדש)
- הקושי בתקשורת **בריבוי ערוצים** (מייל / וואטסאפ / מודל / זום...)
- צורך **במתן מפת דרכים** ברמת הקורס וברמת השבוע ולהימנע מ"הנחתות" לא צפויות.

נקודת המבט של המרצים

• מתחלקים לשלוש קבוצות שכל אחת משמעותית – ה"משוגעים לדבר", ה"מתלבטים",

וה"מתנגדים" ללמידה מרחוק. כל קבוצה נעה בין 25% ל-40% ביחס להיבטים שונים בסקר

• **מרצים עמוסים** - נדרשים להשקיע זמן רב יותר בהוראה

• פערים למול הסטודנטים:

• **בהערכת העומס** של המטלות בהשוואה ללמידה רגילה (מרצים פחות מסטודנטים)

• **בהערכת ההנחיה האישית** בהשוואה ללמידה הרגילה (מרצים יותר מסטודנטים)

• **"הבנו את העסק"** – חלק מהמרצים מתמקדים בפן הטכני של תפעול המערכות ללמידה מרחוק

וחשים שהם שולטים בנושא. זאת למרות שניתוח הפעילויות מלמד על **יישום ראשוני ובוסרי ברמה**

הפדגוגית.

1. **וויסות עומסי המטלות ברמת הקורס וברמת החוג – ציפייה להובלה מלמעלה!!!**
2. **מ"כיבוי שרפות" טכני ל"קפיצת מדרגה" פדגוגית - הדרכה של המרצים עם דגש הולך וגובר להיבט הפדגוגי, לצד המשך תמיכה בפלטפורמות הטכנולוגיות**
3. **גיוון בתמהיל של סוגי פעילויות ביחידת הלימוד – שילוב של מפגשים סינכרוניים / אסינכרוניים ולמידה עצמית**
4. **הגברת הנוכחות של המרצה הן ברכיב הא-סינכרוני (הקלטה בזום ולא רק מצגת) והן ברכיב הסינכרוני. הגברת האינטראקטיביות בשיעורים.**
5. **היערכות להערכה מסכמת במהלך הקורס ליחידות למידה (3-4 בקורס) והבהרה מבעוד מועד לסטודנטים. יצירת אבחנה בין מופעי הערכה לצורך וידוא השתתפות והבנה בסיסית, שהדגש בהם הוא על רכיב ההשתתפות (כחלק מהציון הכללי) לבין הערכה מסכמת.**